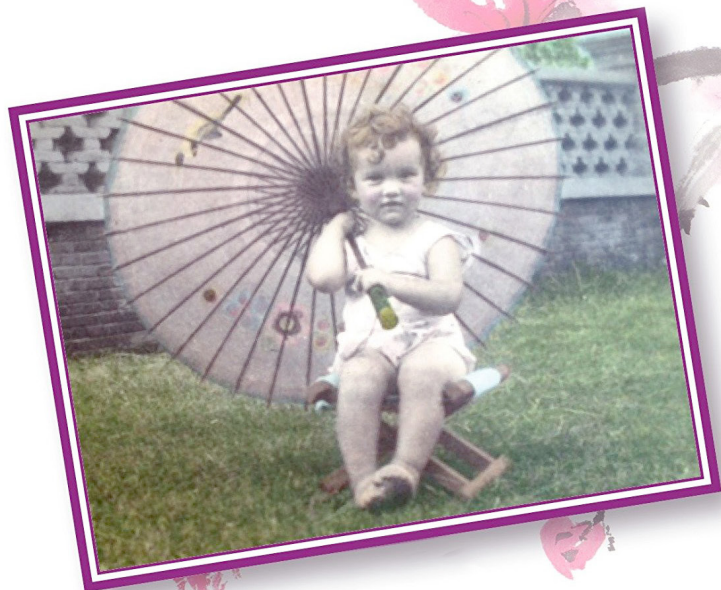

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

Філософія життя Кетрін Патерсон

Інформаційний список та матеріали для проведення
заходів з нагоди 90-річчя від дня народження
американської дитячої письменниці
Кетрін ПАТЕРСОН

Київ — 2022

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

Філософія життя Кетрін Патерсон

Інформаційний список та матеріали для проведення заходів
з нагоди 90-річчя від дня народження
американської дитячої письменниці Кетрін ПАТЕРСОН

УДК 016:82

Ф 56

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко
Укладач Л.М. Ільченко
Літературний редактор О.А. Кадькаленко

Філософія життя Кетрін Патерсон : інформ. список та матеріали для проведення заходів з нагоди 90-річчя від дня народж. американ. дит. письменниці Кетрін Патерсон / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Л. М. Ільченко. — Київ : НБУ для дітей, 2022. — 20 с.

Видання вміщує біографічну довідку, список літератури та ресурсів мережі «Інтернет» про життєвий та творчий шлях письменниці, перелік творів авторки, що знаходяться у фонді НБУ для дітей, кросворд про життя і творчість К. Патерсон та розробку літературної гри «Упізнай героя» за твором «Неперевершена Гіллі Гопкінз».

© Національна бібліотека України для дітей

Філософія життя Кетрін ПАТЕРСОН

(біографія письменниці)

*Читання може бути дорогою до свободи
або ключем до таємного саду, який,
якщо його доглядати, змінить усе життя.*

(Кетрін Патерсон)

Головною метою своєї творчої діяльності відома сучасна американська письменниця визначила просвітництво книжкою, читання з дитинства як елементу виховання у дітей та підлітків потягу до знань, дорослішання юного покоління та розуміння свого місця у соціумі. Найулюбленіша книжка дитинства Ф. Бернетт «Таємний сад» стала прикладом та ключем до її творчості. Невтомну письменницьку працю Патерсон високо оцінили літературні критики, її твори неодноразово відзначали різними міжнародними та національними преміями, нагородами у галузі літератури для дітей. А 2000 року представники бібліотек Конгресу Сполучених Штатів Америки назвали Кетрін Патерсон «Живою легендою». Секрет успіху американської письменниці полягає в умінні захоплююче та чесно вести бесіду з маленькими читачами про найскладніші проблеми буття, вселяючи їм віру у свої сили, підтримуючи світле оптимістичне ставлення до життя. Адже сама авторка зазначає, що книги, які ми читаємо в дитинстві, є репетицією досвіду в подальшому житті.

Кетрін народилася 31 жовтня 1932 року в Кіньяні (китайській провінції Цзянсу) в багатодітній родині місіонера Американської пресвітеріанської церкви. Вона була третьою із п'яťох дітей в родині Реймонда та Мері Волмендорфів. Батько працював директором школи для хлопчиків, сприяв укрі-

---

пленню церковних громад серед китайського місцевого населення, а мама доглядала за дітьми і постійно читала їм. Згодом дівчинка сама «... почала читати, коли ... було чотири чи п'ять років, тому що ... терпіти не могла, щоб не читати» та перечитала батьківську бібліотеку дитячих класичних творів – А. А. Мілна, Б. Поттер, Р. Л. Стівенсона, Р. Кіплінга, К. Грема та Ф. Г. Бернетт. У восьмирічному віці Кетрін найбільше вразила книжка Ф. Бернетт «Таємний сад». Вона згадувала самотнє дитинство та відзначала, що саме читання вплинуло на її майбутнє письменницьке життя, бо «там були друзі»: «Я справді вважаю, що у мене було ідеальне дитинство до п'яти років – чи близько п'яти років. І саме тоді почалося бомбардування, а невдовзі сталось вторгнення. І ті роки були дуже страшні...». З початком китайсько-японської війни у 1937 році родина була змушена шукати притулку в Сполучених Штатах Америки.

Постійна зміна місцевості змушувала сором'язливу дівчинку пристосовуватись до нових обставин, але вона відчувала себе неприйнятною до свого тодішнього оточення: «Я виросла зі свідомістю того, що означає бути не прийнятою суспільством. Вже дорослою, варто мені було згадати себе дев'ятирічну, і мене переповнювала жалість до себе. Але, зрештою, я зрозуміла, що в ці важкі дні війни та вигнання у мене були батьки, які мене любили. Для дитини люблячі батьки – головне багатство». Ось як відтворює ситуацію переміщення своєї сім'ї країною письменниця: «Під час Другої світової війни ми жили у Вірджинії та Північній Кароліні, а коли повернення нашої сім'ї до Китаю було відкладено на невизначений термін, ми переїздили в різні міста Північної Кароліни, Вірджинії та Західної Вірджинії, ...згодом мої батьки оселилися у Вінчестері (штат Вірджинія)».

Потяг до літературної творчості дав про себе знати ще у 7 років, коли вона вперше стала публікуватися в газеті шанхайської американської школи. Про своє майбутнє покликання письменниця згодом скаже: «Справа в тому, що я ніколи не хотіла бути письменницею, принаймні в дитинстві чи навіть у молодому віці. Сьогодні я дуже хочу бути письменницею. Але коли мені було десять років, я хотіла бути або кінозіркою, або місіонером. Коли мені було двадцять, я хотіла вийти заміж і мати багато дітей». Мрія стати кінозіркою так і не здійснилася, але дівчинка старанно займалася акторською діяльністю протягом усього навчання в школі, писала п'єси для однокласників та друзів. Після отримання середньої освіти вона вступила до Королівського коледжу в Брістолі (штат Теннессі) та займалася улюбленою справою, читаючи та вивчаючи англійську та американську літературу.

Після закінчення навчання 1954 року Кетрін викладала у сільській місцевості. Продовжила освіту в Пресвітеріанській школі християнської освіти в

Річмонді, де займалася підготовкою жінок до викладацької та місіонерської роботи. Патерсон знову захотілось повернутися до Китаю та займатися місіонерською справою, але на той час він був закритим для в'їзду іноземців. За порадою товариша майбутня письменниця вибрала Японію для своєї просвітницької діяльності. Пізніше згадувала про той час та свої переживання: «Я згадала японців як ворогів. Саме вони скинули бомби, а потім зайняли міста, де я жила у дитинстві. Я боялась японців, тому ненавиділа їх. Але мій друг переконав мене відкинути ці дитячі почуття, дати можливість подивитися на японців по-новому». Вона чотири роки жила та працювала у цій країні. Відвідувала мовну школу та за два роки освоїла японську мову, працювала на острові Сікоку спільно з одинадцятьма сільськими пасторами. Кетрін захопилась Японією, її культурою. Можливо тому дія багатьох історичних творів авторки відбувалась саме в Японії. Вона згадувала, що «мала усі наміри провести решту свого життя серед японців. Але коли повернулася до Сполучених Штатів на рік навчання в Нью-Йорк, то зустріла молодого пресвітеріанського пастора, який знову змінив напрямок мого життя. Ми одружилися в 1962 році».

Вона отримала ступінь магістра релігійної освіти в Нью-йоркській Об'єднаній богословській семінарії 1962 року та залишилась у США. Одружилась з пастором Джоном Патерсоном із Буфало. Згодом у молодій парі народились два хлопчики – Джон та Девід, також вони взяли в родину двох прийомних дівчаток – Елізабет По Лін із Гонконга та Мері Кетрін Нахесапечеа родом із племені апачі-кіован. Згадуючи той період життя, Кетрін Патерсон розповідала: «Мабуть, моє письменницьке життя почалося в 1964 році. Пресвітеріанська церква попросила мене написати деякі навчальні матеріали для п'ятих і шостих класів. Оскільки церква дала мені стипендію на навчання, а я одружилась і не повернулася на роботу до Японії, то відчула, що заборгувала їм. Отже, я почала писати. До часу публікації книжок я переїжджала ще три рази, стала матір'ю... У проміжках між годуванням, сповиванням, приготуванням їжі, читанням

вголос, прогулянкою до парку, народженням ще однієї дитини та поїздкою до дитячого садка я писала і писала та практично нічого не публікувала». Але її письменницький талант вимагав розвитку, а один із друзів порадив записатися на вечірні літературні курси у місцевому коледжі. Озираючись на своє життя, вона стверджувала, що саме її чоловік підтримував та переконував не здаватися. Проїшов деякий час, перш ніж світ побачив її перший роман «Знак хризантеми» (The Sign of the Chrysanthemum, 1973). А 1977 року вона отримала Національну книжкову премію за книгу «Майстер-лялькар» (The Master Puppeteer, 1976). У наступні роки одна за одною з'являлися твори письменниці, які принесли їй найбільший успіх: «Міст у Терабітію» (Bridge to Terabithia, 1977), «Неперевершена Гіллі Гопкінс» (1978), «Якова я полюбив» (1980).

Оскільки за останні десятиріччя її творчість здобула світову популярність, Кетрін Патерсон відвідала багато країн світу. Серед цих поїздок також була подорож до Венесуели через гори непроїжджими дорогами до одного із селищ, яке сильно постраждало від повені та зсувів. У 1998 році письменниця стала лауреатом Міжнародної премії імені Г. К. Андерсена, а 2006 року вона отримала Меморіальну премію Астрід Ліндгрен, грошову винагороду якої спочатку не хотіла приймати, оскільки федеральні податки з премії йшли на підтримку війни в Іраку. Але передумала та, заснувавши фонд, витратила гроші на забезпечення книжками дітей із сімей, які втратили дах над головою. Всіляко сприяла збільшенню зацікавленості у читанні книжок, відкриттю читацьких клубів та центрів у бідних країнах. Під час поїздки до Китаю Кетрін відвідала Кіньян (Китай) – місце свого дитинства.

Вона виконує обов'язки віцепрезидента Національного альянсу дитячої книги та грамотності, з 2006 року – член опікунської ради Вермонтського коледжу образотворчих мистецтв, почесний довічний член Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги та довічний член Аліди Каттс американської секції ІВВУ. У

2010-2011 роках письменниця стала Національним послом бібліотеки Конгресу США з питань літератури для дітей та молоді, прочитала лекцію в Інституті Бюхнера при своїй альма-матері – Королівському університеті. Кетрін Патерсон визнала, що протягом життя акцентувала увагу на читанні книжок, але з посадою Національного посла отримала платформу для популяризації читання, а бібліотеки оцінювала як важливий центр пізнання, постійно звертала увагу батьків на читання вголос дітям, сумісне обговорення прочитаних книжок, розвиток дітей та їхнє подальше пізнання світу саме через читання.

У січні 2013 року Патерсон отримала медаль Лоури Інглз Вайлдер від Американської бібліотечної асоціації, яка вручається 1 раз на 2 роки автору або ілюстратору книг, що були опубліковані в США та зробили «значний і тривалий внесок у літературу для дітей». А у 2015 році отримала ступінь почесного доктора літератури Вермонтського коледжу образотворчих мистецтв.

Нині багаточисленне сімейство Патерсонів складається з чотирьох дорослих дітей та сімох онуків. Кетрін проживає у Бері (м. Вермонт, штат Вермонт, США) зі своїм вірним песиком Піксі, а її чоловік, у минулому пастор, помер 2013 року. У вільний час від читання, письменницької та громадської діяльності вона грає на фортепіано, в теніс, малює пастеллю, розгадує кросворди, а взимку із задоволенням шиє стьобані ватяні ковдри.

За межами англomовного світу її найбільш читані книги – «Міст у Терабіттю» та «Неперевершена Гіллі Гопкінс», які перекладені багатьма мовами світу. Українські перекладачі О. Л. Железняк, А. Я. Остапчук, Д. Березіна надають можливість дітям України ознайомитись з її цікавими творами.

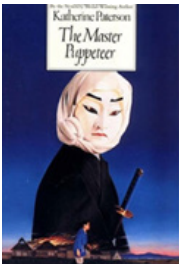
«Міст у дитинство»

(деякі твори для дітей письменниці)

Творчість сучасної письменниці – багатогранна. Це прозові твори для різних категорій читачів, переклади творів з японської мови, укладання збірок, створення сценаріїв до фільмів. Її письменницький доробок становить понад 40 прозових історичних та фентезійних творів, половина з яких написані саме для дітей та підлітків. Теми, які розкриває авторка, важливі, іноді важкі – діти в неповних сім'ях, вразливі діти-підлітки, діти-сироти тощо. Вона згадувала, що «на жаль, не всім персонажам своїх книг передала цю спадщину (авт. – любов батьків), але ... наділила їх достатньою силою та підтримкою, необхідною для того, аби витримати випробування та перемогти». Дитяча книжка для письменниці – не блакитна лагуна, де можна сховатися від усіх негараздів життя, а той майданчик, де якась його частина зображена в усій своїй голій правді.

Кетрін Патерсон дебютувала в художній літературі романом «**Знак хризантеми**» (1973), дія якого відбувається спочатку у невеликій місцевості, згодом у Кіото – столиці Японії XII століття. Авторка знайомить з 14-річним хлопчиком Муною, який розшукує батька-самурая, якого ніколи в житті не знав. За розповідями матері, можливо, колись дізнається про свого батька – за татуюванням знака хризантеми на лівому плечі.

1976 року вона написала книжку «**Майстер-лялькар**», яка отримала національну книжкову премію в номінації «Дитячі книги» (США), премію Едгара По за містичну літературу, а також визнана Кращою книгою 1976 року за Шкільним бібліотечним журналом. У творі письменниця знову звертається до теми Японії та її історії, бо герої твору – бідні жителі м. Осака: Джіро – молодий учень лялькаря, симпатичний сліпий співак Окада, син господаря Кінші.

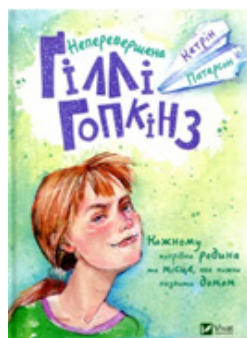

Письменницька слава прийшла до Кетрін Патерсон після публікації книжки «**Міст у Терабітію**», яка здобула прихильність дітей та дорослих. Письменниця написала її у 1976 році після трагічної загибелі найкращого друга сина, прагнучи допомогти йому пережити цю втрату. Ця прикра подія лягла в основу написання повісті. «Міст у Терабітію» – напрочуд ліричний твір про дружбу та прихильність, шкільне знуцання та складні підліткові емоції, втрати та смерть. Саме тема смерті в американській літературі для дітей була на той час непопулярною. Але молода

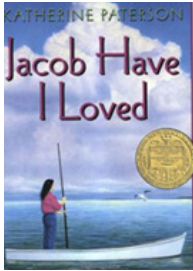
письменниця знехтувала загальноприйнятими уявленнями, адже дорослішання дитини – це поступове розуміння життя та смерті. Історія двох друзів цього твору – Леслі та Джессі, які вигадали своє королівство й проводили у будиночку на дереві вільні від школи години, нагадає кожній дитині про щось близьке та радісне, без чого не мінає життя, коли ти дитина, а світ здається сповненим пригод. Головна героїня повісті Леслі, як і сама письменниця, полюбляла читати «Хроніки Нарнії» Клайва Стейплза Льюїса. А назва чарівної країни Терабітії, куди герої книжки діставалися, перелітаючи на мотузці через річку, перекликається з назвою острова поблизу узбережжя Нарнії у одному із циклу казкових романів К. Льюїса. Існує версія, що цю назву обидва автори взяли від назви теребінту (terebinth) – листяної деревної породи роду фісташки. Письменниця згадувала: «Я думала, що вигадала «Терабітію». Коли книжка була майже готова, я зрозуміла, що в «Подорожі досвітнього мандрівника» К. С. Льюїса є острів під назвою Теребінтія. Я впевнена, що запозичила це несвідомо». Список багаточисленних нагород цієї повісті, переклади на різні мови визначають «Міст у Терабітію» як найвизначніший та найвідоміший твір літератури для дітей письменниці. Книжка увійшла до списку «Відомі дитячі книжки» за версією Американської літературної асоціації (ALA), здобула нідерландську премію «Срібний олівець», отримала Медаль Джона Ньюбері. Також вона знайшла своє продовження у неодноразовому створенні художніх фільмів (1985, 2007 рр.). Останній фільм вийшов у співдружності двох компаній – Disney та Walden Media, а сценаристами були авторка та її син Девід Патерсон, ім'я якого вказано на сторінці присвяти твору.

«Неперевшена Гіллі Гопкінз» (1978) – один із відомих творів письменниці, де відтворено історію покинутої дівчинки-сироти. Вона була талановитою, але біль, спричинений матір'ю, яка відмовилася від неї, зробила Гіллі жорстокою. Як наслідок, дівчинка погано поводитися, нікому не довіряла, її часто переводили з одного закладу в інший. Книжка порушує актуальні у сучасному суспільстві проблеми любові та розуміння дитини, зв'язку дитини і соціуму, допомагає дітям навчитися висловлювати свої думки і почуття, духовно і соціально розвиватися. Історія одинадцятирічної дитини Гіллі Гопкінз починається

з нової прийомної родини, яка зовсім не сподобалась дівчині. Безстрашна Гіллі з хижою посмішкою будує плани проти нових «родичів», сподіваючись знайти свою прекрасну матір Кортні. Зрештою дівчинка потрапляє до сім'ї своєї бабусі, але вона настільки зріднилася з останньою прийомною родиною, що сумує за ними. Для кращого розкриття образу героїні письменниця використовує цікавий прийом – внутрішні монологи, які увиразнюють психологічний стан дівчинки в той чи інший момент, висвітлюють її почуття та погляди. Цей твір насамперед

про духовне відродження під впливом любові, про дитячу самотність, про потребу рідної домівки, про силу родинних почуттів, які не вмирають, незважаючи на будь-які обставини. У 1979 році твір відзначили Національною книжковою премією та премією Ньюбері, іншими національними преміями США, а 2015 року книжку було ще й екранізовано.

Основним змістом твору «**Якова я полюбив**» є суперництво та ревності однієї із сестер-близняток Луїзи, яка гадала, що Керолайн забрала у неї все – ім'я, любов батьків, надії. Долаючи відчуття ворожості та заздрощів до своєї більш талановитої та привабливої сестри, Сара Луїза знаходить особисте щастя та свій шлях у житті. Суперництво з сестрою завершується самопізнанням та перемогою над собою. Часто в творах письменниці руйнує великі та малі людські ілюзії, не приховує кричущі, іноді просто жахливі несправедливі випробування персонажів. Але не залучає своїх читачів до безодні безвиході, бо кожна особистість у силах багато витримати та діяти, навіть у несприятливих обставинах, всупереч бідам та несправедливості.

Останні книжки письменниці – романи «**День пелікана**» (2009) та «**Мій рік бригадира**» («My Brigadista Year», 2017). Перший роман розповідає про історію сім'ї албанських біженців з Косово, їхню історію поневірянь та виживання. Звичайно, все закінчується добре, сім'ї стають щасливими та задоволеними процесом імміграції та досвідом проживання у нових обставинах.

Другий роман знайомить читачів з молодою кубинською дівчиною Лорою – волонтеркою національної кампанії Фіделя Кастро з питань ліквідації неграмотності. Вона подорожує бідною сільською місцевістю з метою навчити кубинців різного віку читати та писати. Авторка простежує шлях дорослішання дівчинки-підлітка від затишного життя до виконання своєї місії – навчання читання та допомозі дітям у їхньому повсякденному житті.

Астрід Ліндгрен якось процитувала рецепт А. Шопенгауера щодо написання творів: використовуйте звичайні слова і говоріть незвичайні речі. Кетрін Патерсон саме таким чином робить це, наслідуючи свого великого попередника. У своїх творах письменниці висвітлює загальнолюдські теми філософії буття, використовуючи при цьому казкове художнє вираження, захоплюючий пригодницький сюжет чи реальну історію. Авторка намагається відповідати запитам сучасної дитини, впливати на розвиток її особистості, формувати світоглядні засади, підводити до сповідання позитивних морально-етичних цінностей.

Статті про життя та творчість письменниці

Качак Т. Кетрін Патерсон / Т. Качак // Зарубіжна література для дітей : підручник / Т. Качак, Л. Круль. — Київ : Академвидав, 2014. — С. 404-405.

Життя та творчість сучасної американської письменниці.

Названо ім'я лауреата // Кн. клуб плюс. — 2006. — № 4. — С. 5.

Короткі біографічні відомості про американську письменницю, яка отримала 2006 року Меморіальну премію Астрід Ліндгрен.

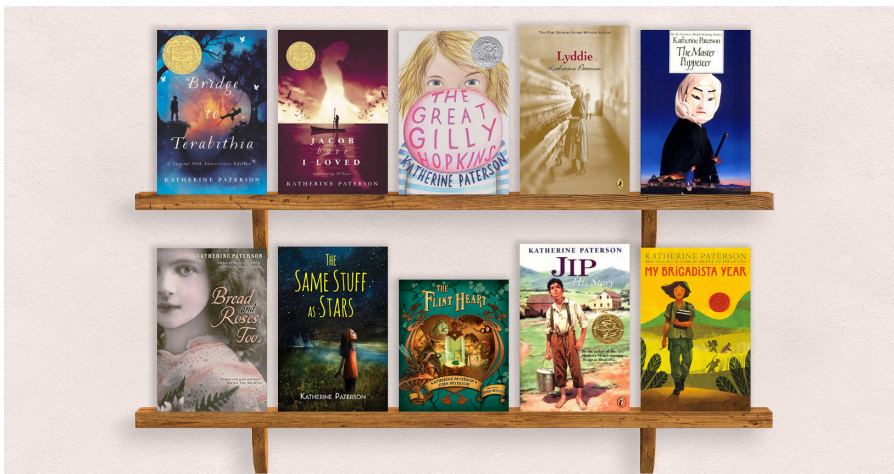
Оголошено ім'я лауреата премії Астрід Ліндгрен // Всесвіт. — 2006. — № 5-6. — С. 201.

Інформаційне повідомлення про авторку, що стала лауреатом Меморіальної премії імені Астрід Ліндгрен.

Півнюк Н. О. Привернути увагу п'ятикласників до сучасної дитячої літератури : матер. для вчителя до вивчення теми «Із дитячої літератури ХХ-ХХІ ст.» / Н. О. Півнюк // Всесвіт. літ. в серед. навч. закладах України. — 2006. — № 5. — С. 34-40.

Огляд дитячої літератури ХХ-ХХІ ст., де подано коротку біографію письменниці, характеристику її книжки «Неперевершена Гіллі Гопкінз» та завдання, орієнтовані на роботу з текстом.

Про авторку // Неперевершена Гіллі Гопкінз / К. Патерсон. — Харків, 2017. — С. 142.

Електронні ресурси

2006. Katherine Paterson [Електронний ресурс] // Astrid Lindgren Memorial Award : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://alma.se/pristagare/katherine-paterson/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.07.2022.

Характеристика творчості К. Патерсон.

Єфремова А. Дитячі письменники, які змінили світ (продовження) [Електронний ресурс] / А. Єфремова // Видавництво Старого Лева : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://starylev.com.ua/blogs/dytyachi-pysmennyky-yaki-zminyly-svit-prodovzhennya>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 19.07.2022.

Про письменників, які вплинули на розвиток суспільства своїми творами, серед яких і Кетрін Патерсон.

Кетрін Патерсон — сучасна американська письменниця, автор дитячих та фентезійних творів [Електронний ресурс] : [презентація] // На урок : освітній проєкт : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-z-pozaklasnogo-chitannya-za-tvorom-k-paterson-prekrasnagilli-hopkins-164992.html>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 04.07.2022.

Презентація до уроку з позакласного читання за твором письменниці «Неперевершена Гіллі Гопкінз».

Кетрін Патерсон [Електронний ресурс] // Wikiwand : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: https://www.wikiwand.com/uk/Кетрін_Патерсон#/overview. — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.07.2022.

Стисла біографія та творчість письменниці.

Київська М. Мінлива хмарність: три зворушливі історії для підлітків і не тільки [Електронний ресурс] / М. Київська // Видавництво Старого Лева : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://starylev.com.ua/news/minlyva-hmarnist-try-zvorushlyvi-istoriyi-dlya-pidlitkiv-i-ne-tilky>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 19.07.2022.

Рекомендації стосовно прочитання книжок К. Патерсон «Міст у Терабітію», А. Нанетті «Містраль», П. Несс та Дж. Кей «Поклик монстра».

Міст у Терабітію (фільм) [Електронний ресурс] — Вікіпедія : [вільна енциклопедія]. — Електронні дані. — Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Міст_у_Терабітію_\(фільм\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Міст_у_Терабітію_(фільм)). — Назва з екрана. — Дата звернення: 20.07.2022.

Характеристика фільму за мотивами однойменного твору письменниці.

Письменники та художники – лауреати Міжнародної премії імені Г. К. Андерсена [Електронний ресурс] : інформ. список / Нац. секція Міжнар. ради з дит. та юнац. книги (UAIBBY) ; уклад. Н. А. Хльобас. — Київ, 2022. — С. 19-20. — Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/720#page/2/mode/2up>.

Життя та творчість письменниці – лауреата Міжнародної премії імені Г.К. Андерсена (1998) та Меморіальної премії Астрід Ліндгрєн (2006).

Твори Кетрін Патерсон у фонді НБУ для дітей

Paterson K. Bridge to Terabithia / К. Paterson ; ill. by D. Diamond. — New York : Crowell, 1977. — 163 p. : ill.

Патерсон К. Неперевершена Гіллі Гопкінз : роман / К. Патерсон ; пер. А. Я. Остапчук ; худож. обкл. Н. О. Костюшко. — Харків : Vivat, 2017. — 143 с. — (Світовий бестселер).

Патерсон К. Міст у Терабітію / К. Патерсон ; пер. з англ. Д. Березіної ; дизайнер обкл. О. Железняк. — Харків : Vivat, 2020. — 173 с. — (Книжкова полиця підлітка).

Твори письменниці для дітей та підлітків

- 1973 — Знак хризантеми (The Sign of the Chrysanthemum)
1976 — Майстер-лялька (The Master Puppeteer)
1977 — Міст у Терабітію (Bridge to Terabithia)
1978 — Неперевершена Гіллі Гопкінс (The Great Gilly Hopkins)
1979 — Ангели та інші незнайомці: сімейні різдвяні історії (Angels & Other Strangers: Family Christmas Stories)
1980 — Якова я полюбив (Jacob Have I Loved)
1983 — Повстанці Небесного царства (Rebels of the Heavenly Kingdom)
1985 — Ходімо співати, Джими Джо (Come Sing, Jimmy Jo)
1988 — Пошуки Парка (Parks Quest)
0980 — Нічна зірка: оповідання про Різдво (Star of Night: Stories for Christmas)
1991 — Лідді (Lyddie)
1992 — Шаблон: Підземна залізниця (Template: The Underground Railroad)
1994 — Дівчинка у в'єтнамках (Flip-Flop Girl)
1995 — Опівночі ясно: дванадцять сімейних історій на Різдво (A Midnight Clear: Twelve Family Stories for the Christmas Season)
1996 — Джип, його історія (Jip, His Story)
1999 — Хлопчик провідника (Preachers Boy)
2002 — Те саме, що і зірки (The Same Stuff as Stars)
2006 — Хліб і троянди теж (Bread and Roses, Too)
2009 — День пелікана (The Day of the Pelican)
2011 — Камінне серце (нове прочитання відомої казки І. Філлпотс) (The Flint Heart)
2017 — Мій рік бригадира (My Brigadista Year)

Екранізація творів Кетрін Патерсон

Міст у Терабітію. Художній фільм. Режисер Е. Тілл. Канада, 1985.

Міст у Терабітію. Художній фільм. Режисер Г. Чупо, сценаристи: К. Патерсон, Д. Патерсон, Дж. Стоквелл. США, 2007.

Неперевершена Гіллі Гопкінз. Художній фільм. Режисер С. Герек, сценарист Д. Л. Патерсон. США, 2015.

Міс Летті і я. Телефільм. 2002 (за оповіданням письменниці «Бідне невинне ягня»).

Основні нагороди письменниці

1977 – Національна книжкова премія в номінації «Дитячі книги» (США) за книжку «Майстер-лялька»

1978 – Щорічна літературна премія – Медаль Джона Ньюбері (США) за книжку «Міст у Терабітію»

1979 – Національна книжкова премія в номінації «Дитячі книги» (США) за книжку «Неперевершена Гіллі Гопкінз»

1980 – Премія Лесенратена (Німеччина, присуджується дітьми)

1981 – Щорічна літературна премія – Медаль Джона Ньюбері (США) за книжку «Якова я полюбив»

1983 – Нідерландська літературна премія «Срібний олівець» за книжку «Міст у Терабітію»

1986 – Гран-прі у сфері дитячої та підліткової літератури (Франція)

1988 – Медаль Регіни Католицької бібліотечної асоціації за видатний внесок у дитячу літературу (США)

1994 – внесення до Почесного списку Міжнародної ради з дитячої та юнацької літератури (Швейцарія)

1997 – Премія Скотта О'Дейла за історичну фантастику для підлітків, за книжку «Джип, його історія»

1998 – Золота медаль Г. Х. Андерсена Міжнародної премії імені Г.К. Андерсена

2006 – Меморіальна премія Астрід Ліндгрен

2013 – Премія дитячої літературної спадщини (назва до 2018 р.), відтепер – медаль Лоури Інглз Вайлдер (США)

2019 – Премія Е. Б. Вайта (заснована 2013 р.) за досягнення в дитячій літературі (США)

Вислови письменниці про читання та свої твори про дітей

«... я вважаю, що непрості теми цілком доречні в моїх книжках... Я хочу, аби мої юні читачі зрозуміли суть гри, в яку ми всі втягнуті, і робили свої ходи свідомо».

«Я щиро люблю і моїх недосконалих персонажів. І одного чудового дня я зрозуміла, що саме це допомогло мені зрозуміти, як Бог може любити мене з усіма моїми недоліками. Ми любимо те, що створили самі».

«Як письменниця я намагаюся зробити це словами, які складаються в історії, але завдання всіх нас – тих, хто щодня зустрічається з дітьми вдома, у школах, в суспільстві, усіх нас – громадян цього роз'єданого світу полягає в тому, щоб наповнити слова життям: якщо кожен спробує стати схожим на Матір Троттер – слово надії стане реальністю».

«Частіше я пишу про знедолених дітей, які не мають свого місця в житті, я пишу про дітей, які тужать за любов'ю, розумінням, визнанням. Про дітей, які мріють знайти сім'ю, стати частиною колективу, щоб зрозуміти, хто вони насправді».

«Читання може бути дорогою до свободи або ключем до таємного саду, який, якщо його доглядати, змінить усе життя».

«Я не можу повірити, що колись настане час, коли книга справді стане застарілою. Це ідеальна технологія, яка живить душу».

«Так, читачеві може не сподобатися, як закінчується книга, але мені важливо дати йому відчутти, що така розв'язка була неминуча. Мені хочеться, щоб він прочитав книжку, не відриваючись, завмираючи від переживання – чим все це закінчиться. І ось коли перегорнуто останню сторінку, я хочу, щоб він вигукнув: «Звичайно! По-іншому і бути не могло. Як я з самого початку це не розумів?»».

Вислови про творчість Кетрін Патерсон

«Те, що абсолютно зігриває, так це теплий, стриманий гумор Патерсон та надзвичайна скромність письменниці, яка отримала дві Національні книжкові премії, дві медалі Ньюбері та медаль Ганса Крістіана Андерсена. Як і Марк Твен, з яким вона є далекою родичкою, Патерсон є справжнім американським скарбом».

(Тижневик видавців, Publishers Weekly)

«... вона заснувала фонд, щоб віддати всі гроші на підтримку грамотності дітей у всьому світі. Ось така вона людина».

(Грін Т. К., президент Вермонтського коледжу образотворчих мистецтв)

«Кетрін Патерсон – блискучий психолог, яка проникає під шкіру вразливих молодих людей, яких вона створює, незалежно від того, перебуває вона в історичному та екзотичному середовищі чи в сьогоденній суворій американській дійсності. Маючи впевнене естетичне почуття, вона уникає простих рішень і, натомість, розвиває свою притаманну силу та життєву силу героїв».

(Мотивація журі Меморіальної премії Астрід Ліндгрен для присудження їй премії)

«Національний посол літератури для дітей та підлітків»

(кросворд про життя та творчість письменниці)

1. В якій країні народилась письменниця? (Китай)
2. Сфера діяльності її батьків у Китаї? (Місіонерство)
3. Яку країну згодом відкрила для себе К. Патерсон та захопилась нею? (Японія)
4. Назва закладу, де навчалася Кетрін після закінчення школи? (коледж)
5. У яку фантастичну країну потрапляють герої роману «Міст у Терабітію»? (Терабітія)
6. Ім'я головної героїні роману письменниці «Мій рік бригадира»? (Лора)
7. Яке найулюбленіше заняття письменниці було у дитячі роки? (Читання)
8. Дитяча мрія майбутньої письменниці? (Акторка)
9. В якій країні письменниця навчалася у юнацькому віці? (США)
10. Прізвище письменниці, книжка якої вплинула на К. Патерсон у дитинстві? (Бернетт)
11. Письменник, твори якого любила читати героїня Леслі із книжки «Міст у Терабітію»? (Льюїс)
12. Прізвище прийомної матері головної героїні книжки письменниці «Неперевершена Гіллі Гопкінз»? (Троттер)
13. Прізвище англійського книговидавця та письменника, медаль імені якого К. Патерсон отримала за свої дитячі твори? (Ньюбері)

Літературна гра «Упізнай героя»

за твором письменниці «Неперевершена Гіллі Гопкінз»

«Із картонної рамки, крізь прозорий пластик до неї, як завжди, всміхалися карі очі жінки. Блискуче чорне волосся спадало ніжними хвилями, що жодна волосинка не вибивалася. Вона мала вигляд зірки якогось телешоу, хоча насправді нею не була...» (Кортні Резерфорд Гопкінз, матір дівчинки)

«Якийсь дивний маленький кольоровий чоловік із білими очима...» (містер Ренфорд)

«... висока жінка зі шкірою кольору чорного чаю й кущем чорного волосся га голові відчинила двері. З висоти свого росту вона всміхнулася їм трьом, оскільки була вища навіть за директора...» (міс Гарріс, шкільна вчителька)

«...худюща, з довгим рудим волоссям, яке жирними пасмами спадало їй до талії, вчилася у паралельному шостому класі...» (Агнес Стоукс)

«Я не просто хороша. Я – прекрасна. Про мене знає вся округа. Ніхто не хоче справу мати зі мною...» (Гіллі Гопкінз)

«...приємна матір – релігійна фанатичка. А ще вона ледве вміє читати і писати, у неї дуже брудний будинок і дивні друзі...» (Троттер, остання прийомна мати Гіллі)

«...побачила сивоволосу пухленьку жіночку в чорному фетровому капелюшку. Вона мала чорні рукавички і чорне твідове пальто, трохи задовгве, щоб бути модним, і в руках тримала трохи поношену чорну сумочку зі шкіри алігатора...» (бабуся Нонні)

«...він був одягнений у довге сірувато-біле спідне, і його лице палало від гарячки...» (Вільям Ернест, прийомний син міс Троттер)

«Якийсь дивний маленький кольоровий чоловік із білими очима...»

Троттер

бабуся Нонні

«...любачла сивоволосу пухленьку жіночку в чорному фетровому капелюшку. Вона мала чорні рукавички і чорне твідове пальто, трохи задовгве, щоб бути модним, і в руках тримала трохи поношену чорну сумочку зі шкіри алігатора»

Вільям Ернест

«... висока жінка зі шкірою кольору чорного чаю й кущем чорного волосся га голові відчинила двері. З висоти свого росту вона всміхнулася їм трьом, оскільки була вища навіть за директора»

Гіллі Гопкінз

«...він був одягнений у довге сірувато-біле спідне, і його лице палало від гарячки»

«...всміхалися карі очі жінки. Блискуче чорне волосся спадало ніжними хвилями, що жодна волосинка не вибивалася. Вона мала вигляд зірки якогось телешоу хоча насправді нею не була»

міс Гарріс

«Я не просто хороша. Я – прекрасна. Про мене знає вся округа. Ніхто не хоче справу мати зі мною...»

релігійна фанатичка. А ще вона ледве вміє читати і писати, у неї дуже брудний будинок і дивні друзі»

містер Ренфорд

Агнес Стоукс

«...худюща, з довгим рудим волоссям, яке жирними пасмами спадало їй до талії, вчилася у паралельному шостому класі...»

Кортні Резерфорд Гопкінз

Список використаної літератури

Качак Т. Кетрін Патерсон / Т. Качак // Зарубіжна література для дітей : підручник / Т. Качак, Л. Круль. — Київ : Академвидав, 2014. — С. 404-405.

Півнюк Н. О. Привернути увагу п'ятикласників до сучасної дитячої літератури : матер. для вчителя до вивчення теми «Із дитячої літератури ХХ-ХХІ ст.» / Н. О. Півнюк // Всесвітня літ. в середніх навч. закладах України. — 2006. — № 5. — С. 34-40.

2006. Katherine Paterson [Електронний ресурс] // Astrid Lindgren Memorial Award : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://alma.se/pristagare/katherine-paterson/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.07.2022.

Katherine Paterson : [вебсайт]. — Електронні дані. — Режим доступу: <https://katherinepaterson.com/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 22.07.2022.

Katherine Paterson [Електронний ресурс] // Wikipedia : [вільна енциклопедія]. — Електронні дані. — Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Katherine_Paterson. — Назва з екрана. — Дата звернення: 22.07.2022.

Письменники та художники – лауреати Міжнародної премії імені Г. К. Андерсена [Електронний ресурс] : інформ. список / Нац. секція Міжнар. ради з дит. та юнац. книги (UAIBBY) ; уклад. Н. А. Хльобас. — Київ, 2022. — С. 19-20. — Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/720#page/2/mode/2up>.

Інформаційний список та матеріали для проведення заходів з нагоди
90-річчя від дня народження американської дитячої письменниці Кетрін
Патерсон

Філософія життя Кетрін Патерсон

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко

Укладач Л.М. Ільченко

Літературний редактор О. А. Кадькаленко

Комп'ютерна верстка Н. В. Ярчак.

Підписано до друку 19.08.2022 р.

Зам. № 13. Тираж 25 прим.

Видавець та виготовлювач

НБУ для дітей

вул. Я. Корчака, 60, м. Київ, 03190

Тел./факс: 400-65-87, тел.: 400-39-96, 400-41-44

www.chl.kiev.ua

library@chl.kiev.ua

Національна бібліотека України для дітей
03190, Київ-190, вул. Я. Корчака, 60.
Тел.: (044) 400-41-44, 400-39-96
Факс: (044) 400-65-87
www.chl.kiev.ua
E-mail: library@chl.kiev.ua